

S L U Ź B A B O Ź J A
LITURGIJSKO-PASTORALNI LIST

GODINA VII

MAKARSKA 1967.

UVIJEK PAPINSKI!

I da nam nije — i s autoritativne strane — sugerirano da se 1900-godišnji jubilej mučeničke smrti sv. Petra u Rimu o ovogodišnjem Petrovu proslavi u prvom redu kao velika ispovijest evanđeoske i apostolske vjere čitava kršćanstva, a onda i kao javna i glasna manifestacija zbiženosti katoličkog svijeta oko Petrova nasljednika i Kristova namjesnika na zemlji oko Svetoga Oca Pape i u ove najnovije dane, svi bismo mi koji stojimo s Evandeljem i s Crkvom morali i sami jedva dočekati ovu providencijalnu priliku da afirmiramo ideju primata i papinstva u Crkvi. Situacija nas na to upravo izaziva, prilike nas na to upravo sile.

Mnogi su danas u Crkvi, što se tiče te točke našega katoličkog vjerovanja, izgubili tradicionalnu finoću i osjetljivost: osjetljivost tako karakterističnu za sve velike katoličke ljude prošlosti.

U krizi je i posluš Svetoj Stolici i ljubav k Papi. Zamijenila ih je na mnogo strana jedna čudna psihologija katoličkog »demokratizma« i individualne samosvijesti, koja pokatkad i demonstrativno ignorira autoritet Rima i potcjenjuje njegovu i institucionalnu i historijsku ulogu u životu i razvitku Crkve. Uvijek je spremna da se Rimu nameće za kritičara. Bez skrupula prelazi ne samo preko njegovih želja, nego i preko njegovih uputa i odredaba. I na doktrinalnom i na disciplinarnom području. Suvereno se po miloj volji dispencira od svih crkvenih zakona, uzusa, tradicija. A uporedo s tim i teoretski — bez puno prikrivanja i sustezanja — pledira za »decentralizaciju« u katoličkoj Crkvi: za suzivanje uzualnih papinskih prerogativa, za što jače praktično ograničavanje njegovih neposrednih zahvata i intervencija u aktualnim problemima,

što ih vrijeme stavlja na dnevni red. Idealom se smatra organizacijsko labavljenje u crkvenom životu: što šira sloboda svećenika i vjernika, što veći autonomizam nacija, krajeva, dijeceza, što jače niveliranje crkvenih autoriteta. Očekuje se, priželjkuje, pa i traži evolucija u tom smjeru. A inicijative se te vrsti preuzimaju bez puno obzira i bez puno straha. Svaka eventualna protuakcija iz Rima dočekuje se s otvorenim negodovanjem, klasificira se kao preziranje, cenzurira se kao reakcija i anahronizam. »Fait accompli« postao je kod mnogih najmilijom metodom i najjednostavnijim ekspedijensom u suvremenim crkvenim dilemama.

Mislim da ne pretjerujem. Tko prati događaje i štampu na katoličkom zapadu mora dobiti takav dojam. Kako se samo impertinentno teološka manjina sa sabora i dalje drži svojih teza, i iza kako ih je koncil sasvim jasno osporio i zabacio, a Papa se od pokoje od njih i »expressis verbis et specificis terminis« i u formi najslužbenijih i najsvječanijih dokumenata ogradio! Kako borci protiv svećeničkog celibata, »reformatori« seksualnog morala, olako — i u teoriji i u ispovjedaonici — primjenjuju svoje »nove principe« i za njih prave propagandu, ni ne hajući za crkvena posve jasno izrečena protivna stanovišta, pa i zakone i zabrane! Doživjeli smo već i sramotu, da jedan nadbiskup-kardinal priznaje svom ekleru »puno pravo da slobodno raspravlja o crkvenoj disciplini celibata«. A znamo, kakvo su stanovište prema takvim raspravama zauzela obojica posljednjih papa (Pavao VI. i s koncilske tribine i kako je i sam Sabor afirmirao zakon celibata u dekretu: »De Presbyterorum ministerio et vita« — »Presbyterorum Ordinis«, c. 3, II, 16, i u dekretu: »De institutione sacerdotali« — »Optatam totius«, IV, 10). Kako se uza sve što smo zbog nje, baš u to doba, krvarili na dvije fronte, kao jedno od glavnih »predziđa kršćanstva«, nonšalantno i skandalozno eksperimentira s novim »tipovima« u liturgiji: ni briga ih nije za papinske komisije i kongregacije, kojima je to predano u ruke! Šta sve sebi ne dopuštaju čitave skupine svećenika i u disciplinskim stvarima. Jednostavno kao da je kasirano, ili barem suspendirano čitavo dosadašnje crkveno zakonodavstvo!

Ozbiljne su to stvari. I skoro tragične. I sa stanovišta, — nekada toliko i od izvancrkvenih i protucrkvenih faktora isticane, — unutarnje stege i kohezije u Crkvi, i mo-

žda još više sa stanovišta idejne konfuzije. Ispravno u crkvenom duhu odgajan čovjek ne će se nikada moći dosta načuditi površnosti i manjku intuicije na tolikim crkvenim ljudima među nama. Kako ne vide što oduzimaju Katoličkoj crkvi, kad papinstvo vuku u krizu, i kako se tom kampanjom i takvom psihozom stvarno vraćaju na pozicije onih koji su u prošlosti istim tim shvaćanjima i metodama doveli crkveni život do stagnacije, sušenja i dekadence s finalom u sudbonosnim otpadima i raskolima! Čini se, da je Maritain pogodio, kad takovu psihozu oko nas svodi na neku vrst idejno-teološkog »fatuiteta očarana od idola dana«, fatuiteta čiji produkti kolikogod bili efemerni »prijetite da će potpuno demoralizirati kršćansku savjest i život vjere« (»Le Paysan de la Garonne«).

Petrovski jubilej valja i mora postati s te strane prijelomna crta u historiji suvremene Crkve na zapadu. Samokritika, bistrenje pojmova, revizija, priznavanje krivnje, abjuracija.

Na sreću, za nas hrvatske katolike pa i hrvatski kler, to ne vrijedi. Kod nas je situacija drukčija. Mi nemamo šta revidirati. Mi trebamo samo ostati na liniji svojoj historijskoj, tisućljetnoj liniji.

Naš je katolicizam — nekom sretnom, skoro neobjašnjivom, milosnom intervencijom Providnosti — uvijek bio papinski. Nikada nismo kao narod podlegli napasti da afrontiramo Rimu. Nikada nismo u kritičnim vremenima bili među onima koji su se iznevjerivali Petru, ili barem kolebali u vjernosti. Mogu se lijepo kroz historiju pratiti sve faze tih naših prorimskih opredjeljenja. Papinski smo štićenici i saveznici bili i u doba pape Agatona, i kroz čitav period Focijeva i Cerularijeve raskola — za kneza Domagoja, pa sve dalje. I prvi i zadnji naš kralj iz narodnih dinastija Tomislav i Zvonimir dobili su krunu od Pape. I u skliskim vremenima renesanse — Dante nam je svjedok — i u fatalnoj epohi reformacije i Tridentinskog sabora, — na našim granicama u Istri i na Dravi ustavila se reformacija. Drašković i Bakač položili su bili u one dane u naše ime ispovijest vjernosti Rimu. U eri jozefinizma i francuske revolucije naše su vjerničke i svećeničke mase odlučno bojkotirale antirimske pokrete pojedinaca. Na I. vatikanskom saboru naš je Episkopat kao cjelina bio za infalibilitet; Strossmayer je uza sav svoj autoritet i mnoge

ispravne poglede na stvar ostao među nama izoliran. A u najnovije dane: prve, a onda evo i druge, teške, modernističke krize i II. vatikanskog sabora.

Mi nemamo s te strane što revidirati. Mi se moramo samo još jednom i još jače utvrditi u vjernosti Petru. Mi moramo samo afirmirati i braniti pozicije, koje smo još od davnine zauzeli. Uvijek smo bili saveznici i prijatelji Rima. Nosimo u sebi nešto kao neprevarljivi katolički instinkt. Prekaljeni smo višestoljetnim katoličkim graničarstvom u kršćanskom univerzalizmu. Krvnim smo rimskim krstom kršteni. Tradicionalno smo nepovjerljivi prema »novatorima« i »novotarima«. Treba samo da to svijesno čuvamo. I da se tim ponosimo. I u današnjim napastima. I u današnjim dilemama!

Moramo to reći našim vjernicima u dane ovoga najnovijega Petrovskog jubileja. Od njih Bog i Crkva traže da ustraju. I da budu dosljedni u svome vjerovanju. I u njegovim praktičnim konsekvencijama. U evanđeoskom stilu života.

Uvijek papinski! To neka bude prva poenta oduševljene, vesele i svečane »ispovijesti vjere« što ćemo je na Petrovo — svi, kler i narod — položiti u ruke Kristovu namjesniku! Učinimo sve da ta naša velika narodna »ispovijest vjere« bude što zapaženija i što realnija!

**CONSILIUM, AD EXSEQUENDAM CONSTITUTIONEM
DE SACRA LITURGIA**

Prot. n. A 217/67

IUGOSLAVIAE

Instante Em. mo Domino Francisco Card. Šeper, Archiepiscopo Zagradiensi, Praeside Coetus Episcoporum Iugoslaviae, litteris die 27 februarii 1967. datis, facultatibus huic »Consilio« a Summo Pontifice PAOLO PP. VI tributis, interpretationem Croaticam textuum liturgicorum, quae invenitur in libello cuius titulus »Bogoslužje«, Makarska 1965, perlibenter probamus seu confirmamus.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus. E Civitate Vaticana, die 3 martii 1967.

Iacobus Card. Lercaro m. p.
Praeses

A. Bugnini, CM m. p.
a Secretis